

Серед механізмів запобігання корупції в органах місцевого самоврядування виокремлюють: інституціонально-управлінські, політико-правові, соціально-економічні, суспільно-громадянські та етично-психологічні.

Е. Молдован виділяє такі механізми запобігання та протидії корупції на державній службі: адаптаційний (приведення структури державної служби України у відповідність з рекомендаціями та стандартами країн-членів ЄС); каральний (створення системи ефективної протидії корупції, за якої вчинення корупційних діянь тягне неминучу відповідальність осіб, винних у їх вчиненні, з настанням негативних соціальних та службових наслідків); організаційно-управлінський (чітке законодавче визначення процедур прийняття управлінських рішень); правовий (уніфікація нормативно-правових актів у сфері державної служби України); превентивний (запобігання соціальним передумовам корупції та усунення причин, що спричинюють вчинення корупційних діянь); соціально-економічний (створення системи суспільних відносин, за якої правомірне поведінка службовців публічної служби є соціально престижною і вигідною) [4, с. 5].

Слід зазначити, що реалізація механізмів запобігання корупції, в тому числі на рівні місцевої влади, неможлива без організації і функціонування публічно-правових інститутів загальної і спеціальної компетенції, а також інститутів громадянського суспільства, покликаних забезпечувати формування і виконання профільних нормативних і програмних положень, безпосередньо здійснювати антикорупційні заходи.

До найбільш перспективних напрямків антикорупційної діяльності інститутів громадянського суспільства можна віднести: формування в суспільстві нетерпимості до корупційної поведінки; антикорупційна експертиза правових актів та їх проектів; здійснення громадського антикорупційного контролю діяльності органів публічної влади; взаємодія з органами публічної влади з питань запобігання корупції; реалізація окремих повноважень державних органів; проведення незалежних соціологічних досліджень, спрямованих на виявлення та оцінку рівня корупції в Україні та ефективності здійснення антикорупційних заходів.

Серед основних шляхів удосконалення механізмів запобігання корупції в органах місцевого самоврядування в Україні, вбачаються наступні: виховання нетерпимості до корупційних проявів; формування місцевих Антикорупційних рад; гарантування участі громадських формувань та окремих громадян у підготовці й ухваленні управлінських рішень місцевого значення; забезпечення оперативного інформування громадян щодо поточної та планової діяльності місцевих органів публічної влади; залучення громадян до проведення попередньої громадської експертизи запланованих ключових політико-управлінських рішень, що стосуються стратегічного розвитку територій або торкаються інтересів більшості територіальних громад та їх мешканців; встановлення принципів "відкритості та прозорості" публічної влади, полегшеного доступу громадян до органів місцевого самоврядування; спрощення та більша прозорість процедур надання адміністративних послуг та встановлення адекватних термінів обслуговування громадян; запровадження "єдиного вікна" та "карти послуг", що надаються громадянам органами державної виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Література

1. Михненко А. М., Руснак О. В., Мудров А. М., Кравченко С. О. Запобігання та протидія корупції / за ред. проф. Михненка А. М. 4-е вид., доп. і перероб. К. : НАДУ, 2012. 536 с.
2. Мусієнко О. П. Адміністративно-правові заходи запобігання виникнення корупційних ризиків в органах місцевого самоврядування. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. 2016. Вип. 20. С. 77–80.
3. Сєрьогін С. С. Механізми попередження та протидії корупції в органах публічної влади. Публічне управління : теорія та практика : зб. наук. пр. Асоціації докторів державного управління. X. : Вид-во АДНДУ, 2010. № 1. С. 134 – 140.
4. Молдаван Е. Напрями запобігання та протидії корупції на державній службі: морально-ідеологічний аспект. Державне управління: теорія та практика. 2010. №2. URL:http://www.nbu.gov.ua/ejournals/dutp/2010_2/txts/10mesmia.pdf (Дата звернення 25.10.2019 р.).

УДК 37.0+377.+378.

Бражко О. В.

д.н.держ.упр., професор, професор кафедри

АСПЕКТИ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ ЗА УМОВ НЕСТАБІЛЬНОГО СУСПІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА

Освіта є державним пріоритетом, що забезпечує інноваційний, соціально-економічний і культурний розвиток суспільства. Фінансування освіти є інвестицією в людський потенціал, сталий розвиток суспільства і держави[1]. Сучасні тенденції розвитку суспільства – інтенсивний розвиток комунікаційних

технологій, швидка зміна форм суспільної діяльності, зайнятості населення, номенклатури професій, поглиблення соціальної диверсифікації та формування нових форм соціальної взаємодії вимагають змін. Трансформаційні процеси, які відбуваються в Україні в останні роки її незалежності, як в економіці, в політиці, так і в багатьох інших сферах суспільного життя не можуть не позначатись на перетвореннях в галузі освіти.

Саме створення в Україні сучасної високоефективної системи освіти є однією з найважливіших умов конкурентоздатності держави на європейському ринку. У цьому питанні велика роль має бути відведена саме професійній та фаховій передвищій освіті (далі – професійна освіта), метою яких є модернізація відповідно до запитів суспільства і промислово-інноваційного розвитку економіки, інтеграції в європейський освітній простір, оскільки наявна система професійної освіти не дозволяє в повній мірі виконувати покладені на неї завдання щодо реалізації державної політики[2, с. 117].

Особливої актуальності набуває питання мобільності, конкурентоспроможності та рівня кваліфікації працівників. Об'єктивною є потреба щодо підвищення якості професійної підготовки кваліфікованих робітників та керівників середньої ланки управління з урахуванням вимог роботодавців. Розв'язання цього завдання потребує випереджувального підходу, впровадження інноваційних технологій навчання, сучасних інформаційних засобів, оновлення змісту професійного навчання, залучення соціальних партнерів до розроблення державних освітніх стандартів. Державні стандарти мають спрямовуватися на формування у випускників мінімуму обов'язкових компетенцій, що будуть покладені в основу навчальних програм і доповнюватися новим змістом з урахуванням сучасних і перспективних потреб та запитів роботодавців, конкурентоспроможності закладів професійної освіти на національному та європейському ринку праці.

Водночас запорукою підготовки кваліфікованого виробничого персоналу, конкурентоздатного на ринку праці України та високорозвинених країн світу, повинно стати оновлення як змісту професійної освіти, так і впровадження інноваційних педагогічних і виробничих технологій, використання кращого досвіду країн Європейського Союзу та світу. Саме тому, напрям розвитку системи української професійної освіти – європейська інтеграція[3, с. 184].

На нашу думку, асоціація з ЄС дозволить реформувати та модернізувати систему професійної освіти, функції якої в умовах ринкової економіки, інформаційно-технологічного розвитку розширюються, що відповідає європейським тенденціям безперервної професійної освіти впродовж життя, сприяти зближенню у сфері професійної освіти, яке відбувається у рамках Копенгагенського та Туринського процесів, підвищити якість та важливість професійної освіти і навчання, поглибити співробітництво між закладами освіти, активізувати мобільність учнів, студентів, слухачів та викладачів[4].

Отже, аналіз стану системи освіти в цілому, так і професійної освіти науково-педагогічних працівників свідчить, що організація освіти у вітчизняних навчальних закладах переважно спрямовується на передачу програмованих знань, навичок і вмінь, а формування ціннісно-мотиваційної сфери особистості, на жаль, залишається на другому плані. Ця освіта переважно має авторитарний характер і спрямована на соціалізацію особистості з позицій його максимальної корисності для суспільства, а індивідуально особистісний розвиток, потреби, схильності тих хто навчається, відповідність їх здібностей обраному фаху в багатьох випадках не враховуються. Першою групою проблем професійної освіти науково педагогічних працівників є проблеми, які пов'язані з протиріччями, що притаманні системі професійної освіти в цілому. Професійна освіта науково-педагогічних працівників є однією із підсистем освіти України. Тому закономірно виникає потреба визначення прямих і зворотніх зв'язків між ними, наступності кожної із них.

Для покращення професійної освіти науково-педагогічних працівників необхідно вдосконалити її систему. Система професійної освіти науково-педагогічних працівників необхідно визначити як освітню технологію з внутрішньо-організованим змістом, тобто логіка і структура змісту в контексті взаємовідносин учасників освітньої, зокрема і педагогічної дії. Тому визначена система має допомогти науково-педагогічному працівнику стати як суб'єктом учіння під час навчання, так і суб'єктом власного особистісного розвитку[5, с. 119].

Шляхами впровадження ідей прогресивних дидактичних систем в освітній процес, на нашу думку, може бути організація міжособистісної навчальної взаємодії, суттєве вдосконалення змістовного і методичного компоненту освітнього процесу. Особливої уваги вимагає суттєве вдосконалення змістовного компоненту професійної освіти науково-педагогічних працівників. Для цього слід передбачити те, що зміст професійної освіти науково-педагогічних працівників в умовах університету має включати все необхідне для задоволення різноманітних потреб і бути спрямованим на забезпечення формування і розвитку їх особистості. На увазі треба мати формування їх наукового світогляду, переконань, допомогу в самоактуалізації, самовизначенні, самореалізації та самоутвердженні у професійній діяльності як творчої та всебічно розвиненої особистості. Відповідно, зміст навчання науково-педагогічних працівників має включати такі компоненти:

- ціннісний компонент, який має дати сукупність ціннісних орієнтацій професійної освіти науково-педагогічних працівників та забезпечити усвідомлення і сприйняття ними норм і правил цієї освіти;
- пізнавальний має забезпечити їх системою фундаментальних, професійних знань;

- діяльнісний має сприяти формуванню і постійному вдосконаленню у науково-педагогічних працівників творчих методів, прийомів і форм педагогічної діяльності;
- особистісний має сприяти самопізнанню науковопедагогічного працівника самого себе як творчої особистості, формувати його адекватну самооцінку, допомогти його професійному самовизначенню, самоактуалізації та самоутвердженню не тільки у професійній діяльності, а й у суспільно-значущій діяльності взагалі.

Виходячи з вищевикладеного, перед навчальними закладами стоїть завдання привести у відповідність зміст, форми і методи підготовки науково-педагогічних працівників з вимогами сьогодення, забезпечити високу педагогічну підготовку фахівців.

Таким чином, спорідненість реформування механізму фінансування із загальним рухом економічних і соціальних реформ, що відбуваються в Україні, є найважливішим для реформування системи освіти.

Основні доміанти реформування механізму фінансування на новому етапі – правові, економічні, структурні та управлінські зміни. Без сумніву, що можлива зміна доміант на різних етапах. Слід також виділити низку проблем, які впливають на сучасний стан освіти, і вищої також, в цілому, особливо на її фінансування:

- суспільна: розрив між суспільними потребами і попитом, з одного боку, і механізму фінансування освіти – з іншого;
- суперечності між задекларованою рівністю можливостей отримання вищої освіти і реальною її доступністю для різних груп населення;
- соціокультурна: невідповідність системи освіти, що склалася під впливом сучасних віянь (збереження і розвиток людських ресурсів країни, входження в новий інформаційний простір, зміна ролі держави і становленню соціальної громадськості), розвитку гуманітарного знання і культури;
- політична: відставання процесів, що протікають у системі вищої освіти, від загального ходу українських реформ (політичних, економічних, соціальних), запізнення цих процесів у реалізації ідеології і правової бази освітньої реформи, які закладені в Законі України «Про вищу освіту» [3].

Література

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Професійна освіта як складова забезпечення кваліфікованого кадрового потенціалу України: проблеми та шляхи вирішення: матеріали парлам. слухань у Верховній Раді України 1 червня 2016 року / Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти. – К.: Парлам. вид-во, 2016. – 320 с. – (Серія «Парламентські слухання»).
3. Красовська О. Роль освіти в сучасних глобальних умовах / О. Красовська // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2011. – № 1 (4). – С. 182-188.
4. Марченко В. С., Марченко І. І. Адаптація професійної освіти України в Європейський освітній простір [Електронний ресурс] / В. С. Марченко., І. І. Марченко//. – Режим доступу : www.kpi.kharkov.ua.
5. Супрун В.В. Теоретичні та практичні аспекти регулювання професійної освіти в Україні / В.В.Супрун // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. – 2016. – Вип. 2 (31). – (Серія « Управління та адміністрування»). – С.108 –123.

УДК 343.9

Шелухин Н.Л.

д.ю.н., професор, професор кафедри

НЕКОТОРЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИИ КРИМИНОЛОГИЧЕСКОЙ ХАРАКТЕРИСТИКИ В ПРАКТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Практическими направлениями использования криминологической характеристики являются:

- изучение преступности,
- разработки системы мер по предупреждению/сдерживанию преступности,
- криминологическое прогнозирование,
- ресоциализация правонарушителей.

Кратко остановимся на раскрытии сути каждого направления.

1. Изучение преступности. Изучение преступности, ее динамики, половозрастных, социальных и географических особенностей — это начальный пункт любых криминологических исследований. Первичной базой для изучения преступности являются различные статистические базы и реестры правоохранительных органов, а так же данные других министерств и ведомств, используемые для информационно-аналитического обеспечения деятельности по борьбе с преступностью. В странах бывшего СССР отсутствуют общенациональные программы по изучению преступности. Государственная политика